

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 15C/176/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5713211107
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Štillová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2015:5713211107.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin v konaní pred samosudkyňou JUDr. Miriam Štillovou v právnej veci žalobcov v rade 1/ X.. K. J., R.. XX.X.XXXX, D. Z. XX, XXX XX K., C. W. X/ D. J., R.. XX.X.XXXX, D. Z.H. XX, XXX XX K., obaja právne zastúpení JUDr. Denisou Precákovou, advokátkou so sídlom Námestie SNP 17, 974 01 Banská Bystrica proti žalovanému: Slovenská republika - Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave, Chlumeckého 2, 820 12 Bratislava o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci vo výške 25.468,69 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi v rade 1/ a žalobcovi v rade 2/ spoločne a nerozdielne náhradu skutočnej škody vo výške 24.045,10 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,50 % ročne zo sumy 3651,33 eur od 19.6.2013 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 5,50 % ročne zo sumy 14 235,21 eur od 19.6.2013 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 5,50 % ročne zo sumy 174,57 eur od 19.6.2013 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 5,50 % ročne zo sumy 99,50 eur od 19.6.2013 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšku uplatnenej škody a úrokov z omeškania sa žaloba zamietá.

III. O trovách konania bude rozhodnuté uznesením do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

Žalobcovia v rade 1/ a 2/ sa žalobou doručenou súdu 5.8.2013 domáhali vo vzťahu k žalovanému náhrady škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, a to v dôsledku vydania nezákonného rozhodnutia Správy katastra Martin. V žalobe žalobcovia uviedli, že uzatvorili so spoločnosťou E-TRADE SLOVAKIA s. r. o. dňa 19.6.2008 Zmluvu o budúcej zmluve, v ktorej sa dohodli, že uzatvoria kúpnu zmluvu do 31.8.2008, ktorej predmetom mal byť prevod vlastníckeho práva k pozemku zapísaného v katastri nehnuteľností vedenom Okresným úradom Martin, katastrálny odbor pre okres Martin, obec T., k.ú. T. o výmere 829 m², ktorý bude vytvorený dodatočne geometrickým plánom. Na základe zmluvy o budúcej zmluve žalobcovia zložili dňa 19.6.2008 v hotovosti v prospech spoločnosti E-TRADE SLOVAKIA s. r. o. zálohu na kúpnu cenu vo výške 110.000,- Sk v prepočte 3651,33 eur. Dňa 18.8.2008 žalobcovia ako kupujúci uzatvorili s X. D., ako predávajúcou Kúpnu zmluvu na predmetný pozemok, ktorý bol vytvorený dodatočne geometrickým plánom, vedený podľa stavu KN ako parcela registra „C“ na LV č. XXX N. N.. Č.. XXX/XX. Spoločnosť E-TRADE SLOVAKIA s. r. o. vystupovala ako jej splnomocnený zástupca. V jej mene podpisoval zmluvu p. U. R., a to na základe plnej moci udelennej mu pani E. E., ktorá konala na základe generálnej plnej moci udelennej jej zo strany spoločnosti E-TRADE SLOVAKIA s.r.o. V súlade s ust. čl. IV. kúpnej zmluvy žalobcovia zaplatili v prospech účtu spoločnosti E-TRADE SLOVAKIA s. r. o. zostávajúcu časť kúpnej ceny vo výške 428.850,- Sk v prepočte 14.235,21 eur. Celková cena za pozemok predstavovala sumu 538.850,- Sk, t.j. 17.886,54 eur. Vklad vlastníckeho práva k pozemku do

katastra v prospech žalobcov bol povolený rozhodnutím Správy katastra v Martine dňa 23.1.2009 pod V 4071/2008.

V ďalšom žalobcovia v rade 1/ a 2/ uviedli, že dňa 7.10.2010 podala Irena Bušfyová, ako predávajúca na Okresný súd Martin žalobu o určenie vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti, nakoľko mala za to, že nespĺnomocnila spoločnosť E-TRADE SLOVAKIA s.r.o. na uzatvorenie kúpnej zmluvy so žalobcami, nikdy kúpnu zmluvu so žalobcami neuzatvorila a táto zmluva je absolútne neplatným právnym úkonom. Toto konanie sa viedlo pod sp. zn. 8C/235/2010. V konaní sp. zn. 8C/235/2010 súd rozhodol rozsudkom tak, že vyhovel žalobe a určil, že X. D. je výlučnou vlastníčkou predmetnej nehnuteľnosti a prejudiciálne posúdil kúpnu zmluvu uzvaretú medzi X. D. ako predávajúcou a žalobcami ako kupujúcimi ako absolútne neplatný právny úkon. Predmetné rozhodnutie sa stalo právoplatným a vykonateľným v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline dňa 18.6.2012. Zároveň žalobcovia poukázali, že bolo začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie voči konateľke spoločnosti E-TRADE SLOVAKIA s. r. o. E. E., a to pre závažné trestné činy podvodu, falšovania a pozmeňovania verejnej listiny. Žalobcovia mali za to, že pri výkone verejnej moci v dôsledku konania Správy katastra v Martine, ako štátneho orgánu im vznikla škoda a z tohto dôvodu podali dňa 20.12.2012 Úradu geodézie, kartografie a katastra SR ako príslušnému orgánu, žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, tento žiadosť o náhradu škody nevyhovel.

Žalobcovia si uplatnili náhradu škody, ktorá pozostávala jednak z peňažných prostriedkov vynaložených na zaplatenie kúpnej ceny za pozemok v celkovej výške 17 886,54 eur, ďalej škodu spočívajúcu v nákladoch žalobcov súvisiacich s financovaním kúpy nehnuteľnosti prostredníctvom bankového úveru, ktorá ku dňu podania žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody predstavovala sumu 5 884,49 eur, ďalej škodu spočívajúcu v trovách súdneho konania, ktoré boli žalobcovia povinní nahradiť predávajúcej v konaní o určenie vlastníckeho práva k pozemku sp. zn. 8C/235/2010 vo výške 174,57 eur a ďalej škodu spočívajúcu v ďalších nákladoch žalobcov vynaložených v konaní o určenie vlastníckeho práv ak pozemku, a to zaplatený súdny poplatok za podané odvolanie vo výške 99,50 eur a trovy právneho zastúpenia zaplatené právnej zástupkyňi žalobcov v konaní 8C/235/2010 vo výške 1 423,59 eur. Spolu si teda uplatnili žalobcovia náhradu skutočnej škody vo výške 25 468,69 eur. Uplatnili si aj príslušný úrok z omeškania.

Podaním doručeným súdu 5.6.2014 (č.l. 299 súdneho spisu) v spojení s opravou tohto podania (č.l. 325) žalobcovia v rade 1/ a 2/ zobrali žalobu v časti uplatnených úrokov z omeškania Súd konanie v tejto časti zastavil uznesením č. k. 15C/176/2013-329 zo dňa 9.9.2014.

Podaním doručeným súdu 28.11.2013 (č. l. 166) zaslal žalovaný vyjadrenie vo veci, kde uviedol, že predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánov verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sú: nezákonné rozhodnutie orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávny úradný postup, existencia škody, príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a škodou. Poukázal na to, že z rozhodovacej praxe súdov SR vyplýva, že bez ohľadu na skutkové okolnosti individuálnej právnej veci, nezákonné rozhodnutie orgánu štátu, resp. orgánu verejnej moci alebo aj nesprávny úradný postup, prípadne protiprávny úkon musí byť priamou, bezprostrednou a nesprostredkovanou príčinou škody. Nestačí, ak je iba sprostredkovanou príčinou škody. Nezákonné rozhodnutie orgánu štátu môže mať za následok vznik zodpovednosti za škodu podľa zákona č. 514/2013 Z.z. len vo vzťahu k takej škody, ktorá bola priamo a nesprostredkovanou spôsobená práve (iba) týmto rozhodnutím alebo postupom. Zodpovednosť nemožno robiť závisle na neobmedzenej kauzalite, keďže pritom príčinnej súvislosti je priamo spôsobenie príčiny a následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Podmienky vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu štátu, resp. orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sú stanovené kumulatívne a v prípade ich nespĺnenia, čo i len jednej z nich nie je daná táto zodpovednosť. Podľa žalovaného je potrebné pozornosť zamerať na otázku, či katastrálny odbor Okresného úradu (predtým Správa katastra) alebo odbor opravných prostriedkov okresného úradu v sídle kraja (predtým Katastrálny úrad) vydali nezákonné rozhodnutie v príslušnom konaní o návrhu na vklad, resp., či sa Správa katastra alebo katastrálny úrad dopustili nesprávneho úradného postupu v príslušnom konaní o návrhu na vklad, keďže zodpovednosť žalovaného by mohla byť daná len vo vzťahu k takej škode, ktorá bola spôsobená (priamo, bezprostredne a iba) nezákonným rozhodnutím Správy katastra, resp. katastrálneho úradu, či už nesprávnym úradným postupom. Žalovaný zdôrazňuje, že pokiaľ príslušné rozhodnutia Správy katastra, resp. katastrálneho úradu neboli zmenené, či zrušené pre nezákonnosť príslušným orgánom, je potrebné považovať ich za zákonné. Uvedené Rozhodnutie Správy katastra nebolo zrušené, či zmenené

pre nezákonnosť, toto rozhodnutie je potrebné považovať za zákonné. Žalobca ostatne ani neuviedol, že predmetné rozhodnutie bolo zrušené. Žalovaný poznamenáva, že súd si nemôže o ich zákonnosti utvoriť úsudok. Nie je teda daná zodpovednosť žalovaného za škodu spôsobenú vyššie uvedeným rozhodnutím Správy katastra. Keďže nebolo preukázané vydanie nezákonného rozhodnutia v príslušnom konaní o návrhu na vklad a keďže namietané pochybenia Správy katastra žalobcom považované za nesprávny úradný postup Správy katastra možno hodnotiť len z hľadiska zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, pričom vydanie nezákonného rozhodnutia preukázané nebolo. Zaplatenie kúpnej ceny nebolo v zmysle čl. IV kúpnej zmluvy viazané na rozhodnutie Správy katastra Martin o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Kúpna cena mala byť v zmysle čl. IV kúpnej zmluvy zaplatená v dvoch častiach. Prvá časť bola zaplatená ako zálohová platba vo výške 110 000,- Sk pri podpise zmluvy o budúcej zmluve a zvyšok kúpnej ceny vo výške 428 850,- Sk mal byť zaplatený do troch pracovných dní po podpísaní tejto kúpnej zmluvy. Zvyšok kúpnej ceny bol zaplatený bankovým prevodom dňa 19.8.2008. Majetok žalobcov sa nezmenšil v dôsledku rozhodnutia Správy katastra Martin o povolení vkladu vlastníckeho práva, pretože v čase rozhodnutia Správy katastra Martin o povolení vkladu už kúpna cena bola zaplatená. Ak by teda aj Správa katastra Martin návrh na vklad vlastníckeho práva v prospech žalobcov zamietla z dôvodu jej absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy, majetkový úbytok žalobcov by už existoval a samozrejme nebol by spôsobený postupom Správy katastra Martin. Ďalej žalovaný poukázal na to, že v kúpnej zmluve bola kúpna cena dohodnutá vo výške 538 850,- Sk, t.j. 17 886,54 eur, a teda táto kúpna zmluva nebola právnym titulom na základe ktorej by boli žalobcovia povinní zaplatiť spoločnosti E-TRADE Slovakia, s.r.o. sumu 25 468,69 eur ako kúpnu cenu. Z uvedeného dôvodu nemôže byť ani daná príčinná súvislosť medzi namietanými pochybeniami Správa katastra a sumou prevyšujúcou kúpnu cenu dojednanú v čl. IV kúpnej zmluvy. Keďže kúpna zmluva bola v zmysle rozsudku Okresného súdu Martin zo dňa 19.10.2011 sp. zn. 8C/235/2010 vyhlásená za neplatnú, kúpna cena zaplatená na jej základe by predstavovala bezdôvodné obohatenie predávajúceho, resp. Osoby, ktorá v mene a účet predávajúceho prijala kúpnu cenu. Nakoľko v prípade preukázania zaplatenej kúpnej ceny by mali žalobcovia právo na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalovaný je toho názoru, že nie je možné žiadať o náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. Žalovaný uvádza, že absentuje príčinná súvislosť medzi prípadným vznikom škody a konanom Správa katastra Martin, nakoľko samotný fakt, že sa prvostupňový správny orgán nestotožnil s právnym názorom žalobcu, nie je možné pokladať za protiprávne konanie, ktoré zakladá nárok na náhradu škody. Žalovaný zdôrazňuje, že predpokladom postupu podľa § 247 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) je aj tvrdenie fyzickej alebo právnickej osoby, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu. Žalobca teda musí poukázať na konkrétne skutočnosti z ktorých vyvodzuje porušenie zákona. Predmetná žaloba túto náležitosť nespĺňa, nakoľko žalobca neoznačuje, na akom subjektívnom práve bol ukrátený. Vzhľadom na uvedené žalovaný navrhol, aby súd žalobu zamietol.

Súd vo veci vykonal viaceré pojednávania, na ktorých sa oboznámil s listinnými dôkazmi ktoré boli doložené do súdneho spisu, vrátane pripojeného spisu zaslaného Okresným úradom Martin, odbor katastrálny, pod p. zn. V 4071/08, vykonal výsluch žalobcov, žalovaného a dospel k týmto skutkovým zisteniam a právnemu posúdeniu veci.

Súd zistil, že bola uzavretá dňa 19.6.2008 Zmluva o budúcej zmluve (čl. I. 17) medzi budúcim predávajúcim, ktorým bola spoločnosť E-TRADE SLOVAKIA s. r. o. a budúcimi kupujúcimi, teda žalobcom v rade 1/ a žalobkyňou v rade 2/, kde predmetom bol prevod vlastníckych práv k pozemku, ktorý sa nachádzal v obci T., J.. Ú. T., na LV Č..... N. N.. Č.. XXX/..... - U. V. C. XXX K.. C. U. T. D. U. I. dohodli, že kúpna zmluva bude uzavretá najneskôr do 31.8.2008. Na základe tejto zmluvy o budúcej zmluve bolo preukázané, že žalobcovia v rade 1/ a 2/ uhradili dňa 19.6.2008 zálohu na kúpnu cenu predmetnej nehnuteľnosti, a to vo výške 110.000,- Sk (čl. I. 21).

Z listinného dôkazu - Kúpnej zmluvy súd zistil, že predávajúci X. D. v zastúpení spoločnosti E-TRADE SLOVAKIA s. r. o., ktorá bola zastúpená na základe generálnej plnej moci U. R. predala kupujúcim, teda žalobcom predmetný pozemok, ktorý bol vytvorený dodatočne geometrickým plánom, vedený podľa stavu KN ako parcela registra „C“ na LV č. XXX N. N.. Č.. XXX/XXa títo doplatili zostatok kúpnej ceny vo výške 428.850,- Sk na účet spoločnosti E-TRADE SLOVAKIA s. r. o. 19.8.2008 (čl. I. 28 súdneho spisu). Z listinného dôkazu, a to návrhu na vklad vlastníckeho práva (čl. I. 30) súd zistil, že spoločnosť E-TRADE SLOVAKIA s. r. o. podala návrh na vklad vlastníckeho práva na základe predmetnej kúpnej zmluvy. O predmetnom návrhu na vklad rozhodovala v tom čase Správa katastra Martin a vklad povolila 23.1.2009 pod č. V 4071/2008 (čl. I. 34).

Súd sa z pripojeného rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 8C/235/2010-251 (č.l. 54), ktorý bol zo dňa 19.10.2011, zistil, že súd určil, že navrhovateľka X. D. je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností evidovanej v katastri nehnuteľností, Správa katastra Martin, k.ú. T., R. Q. Č.. XXX, ako parc. č. KN „C“ č. 248/61 - záhrady o výmere 829 m². V odôvodnení Okresný súd Martin konštatoval, že z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že navrhovateľka udelila dňa 31.3.2008 spoločnosti E-TRADE Slovakia, s.r.o. plnú moc na predaj jej pozemkov manželom B.. Z výpovede Ľ. T. v iných prípadoch R. X. D. spoločnosť E-TRADE SLOVAKIA s. r. o. na podpis kúpnych zmlúv nespĺnomocnila. Takto vypovedal svedok Ľ. T. v rámci trestného konania. Súd mal tiež preukázané, že sporná nehnuteľnosť bola prevedená kúpnu zmluvou v tomto konaní žalobcov v rade 1/ a 2/ prostredníctvom spoločnosti E-TRADE SLOVAKIA s. r. o., ktorá konala za X. D. na základe splnomocnenia zo dňa 31.3.2008. Svedok T. N.red vyšetrovateľom Policajného zboru v trestnej veci potvrdil, že na pokyn N. E., ktorá konala za spoločnosť E-TRADE SLOVAKIA s. r. o. vyhotovil falzifikát splnomocnenia, ktoré pôvodne udelila pani Irena D. spoločnosti na zastupovanie v prípade predaja pozemkov manželom B. prostredníctvom farebnej kopírky. Pozmenil a doplnil text splnomocnenia, potvrdil, že na farebnej kopírke nachádzajúcej sa v priestoroch spoločnosti E-TRADE SLOVAKIA s. r. o. vyhotovil kópiu z pôvodného splnomocnenia, pričom pozmenil a doplnil text splnomocnenia, vyhotovil asi tri až štyri a pri niektorých kúpnych zmluvách sú použité rovnaké splnomocnenia. Aj zo znaleckého posudku, ktorého predmetom skúmania bolo aj sporné splnomocnenie vyplýva, že išlo o reprodukciu splnomocnenia a súd teda nemal žiadne pochybnosti o tom, že právny úkon na základe ktorého došlo k prevodu spornej nehnuteľnosti nevykonala navrhovateľka, teda X. D., ale tento vykonala tretia osoba, a to v dôsledku jej podvodného konania a falšovania splnomocnenia. Uvedené závery o falošnom splnomocnení podporuje aj tá skutočnosť, že pokiaľ malo byť uvedené splnomocnenie na predaj parcely reg. „C“, parc. č. XXX/XX, J. bola vytvorená až geometrickým plánom č. 18/2008 udelené dňa 31.3.2008, v tom čase geometrický plán č. 18/2008 vôbec neexistoval, nakoľko tento bol vyhotovený až 18.7.2008 a autorizačne overený až 21.7.2008. Súd mal teda jednoznačne preukázané, že vlastníctvo k spornej nehnuteľnosti žalobcovia nemohli nadobudnúť v súlade s hmotným právom a posúdil kúpnu zmluvu ako neplatný právny úkon. Zároveň súd posúdil túto kúpnu zmluvu ako neplatný právny úkon aj v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, nakoľko navrhovateľka mala na základe sporného splnomocnenia splnomocniť spoločnosť E-TRADE SLOVAKIA s. r. o. a za túto spoločnosť bol oprávnený konať štatutárny orgán, ktorý mal právo udeliť plnú moc inej osobe, iba v prípade, ak bol výslovne oprávnený podľa plnomocenstva udeliť plnomocenstvo inej osobe, alebo ak je splnomocnencom právnická osoba. V danom prípade mal právo štatutárny orgán, konateľ spoločnosti E-TRADE SLOVAKIA s. r. o. X. E. udeliť plnú moc E. E., ale následne pani E. E. nebola oprávnená udeliť plnomocenstvo pánovi T., ktorý za spoločnosť E-TRADE SLOVAKIA s. r. o. kúpnu zmluvu podpísal. Navyiac bolo v konaní preukázané, že plná moc pre pána T. bola pani E. E. udelená 19.8.2008, návrh na vklad kúpnej zmluvy bol podaný 18.8.2008.

Podľa § 3 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „ zákon č. 514/2003 Z. z. „) v znení ku dňu vydania rozhodnutia, ktorým mala byť spôsobená škoda, t. j. k 23.1.2009, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci okrem iného po a) nezákonným rozhodnutím. Zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1 koná v mene štátu

c) ministerstvo alebo iný ústredný orgán štátnej správy, ak škoda vznikla pri výkone verejnej moci v oblasti štátnej správy, ktorá patrí do pôsobnosti tohto ministerstva alebo tohto ústredného orgánu štátnej správy a aj keď ide o škodu, ktorá vznikla pri výkone štátnej správy, ktorá bola prenesená na územnú samosprávu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. právo podľa ods. 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ak aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 zákona č. 514/2003 Z.z. ods. 1 uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

Podľa § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia vo výške ustanovenej osobitným predpisom. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

Podľa § 25 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., ak nie je ustanovené inak, spravujú sa právne vzťahy upravené v tomto zákone osobitným predpisom (pozn. pod položkou 12 Občiansky zákonník).

Nároky na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. sú svojou povahou občiansko-právne nároky s tým, že nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím je potrebné vždy predbežne prerokovať s ústredným orgánom v súlade s ust. § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. Zodpovednosť spôsobená nezákonným rozhodnutím podľa § 1 až 17 zákona č. 514/2003 Z. z. je objektívnou zodpovednosťou štátu bez ohľadu na vinu, ktorej sa nie je možné zbaviť, ktorá je však založená na súčasnom splnení troch podmienok: nezákonné rozhodnutie orgánu verejnej moci, resp. orgánu štátu, existencia škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, resp. orgánu štátu a škodou.

Prvou podmienkou je teda existencia rozhodnutia, ktorým v konkrétnej veci štátny orgán aplikoval všeobecné pravidlá právnej normy na nim prejednávaný prípad a rozhodoval o právach a povinnostiach individuálnych subjektov. Podľa citovaného § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. nevyhnutnou podmienkou zodpovednosti štátu je, aby právoplatné, alebo bez ohľadu na právoplatnosť, a vykonateľné rozhodnutie bolo ako nezákonné zrušené alebo zmenené. O vzťah príčinnej súvislosti ide vtedy, ak škoda vznikla následkom nezákonného rozhodnutia, t.j. vtedy, ak nezákonné rozhodnutie a škoda sú vo vzájomnom pomere príčiny a následku, a ak je preukázané, že ak by nebolo nezákonného rozhodnutia, ku škode by nebolo bývalo došlo. Žalobcovia sa v priebehu konania domáhali náhrady škody v dôsledku nezákonného rozhodnutia, za ktoré označili rozhodnutie v tom čase Katastrálneho úradu, Správy katastra Martin o povolení vkladu vlastníckeho práva v prospech žalobcov vydané pod sp. zn. V 4071/2008 dňa 23.1.2009, právoplatné dňa 23.1.2009.

Súd mal za to, že aktívna a pasívna legitímácia v konaní bola daná, bola naplnená aj zákonná podmienka upravená v § 15 zákona č. 514/2013 predbežného prerokovania nároku na príslušnom orgáne - Úrade geodézie kartografie a katastra SR, a to listom zo dňa 20.12.2012 (č. I. 87) v spojení s doplnením žiadosti (č.I. 102), ktorý v rámci predbežného prerokovania nároku zamietol návrh žalobcov na náhradu škody, a to podaním zo dňa 19.6.2013 (č. I. 106). V ďalšom súd skúmal, či boli naplnené podmienky pre zodpovednosť za vznik škody, a či uvedené rozhodnutie je možné označiť pojmom nezákonné.

Zákon explicitne neustanovuje, čo sa považuje za nezákonné rozhodnutie štátu, zistenie nezákonnosti rozhodnutia je preto vecou konkrétneho posúdenia okolností prípadu a vo všeobecnosti je to vlastne otázka súladu rozhodnutia s objektívnym právom. Je možné skonštatovať, že pod nezákonným rozhodnutím sa rozumie akékoľvek rozhodnutie orgánu verejnej moci, ktoré je v rozpore s právnym poriadkom SR alebo záväzkami SR alebo záväzkami SR vyplývajúcimi z platnej medzinárodnej zmluvy, ktorou je SR viazaná a bolo z dôvodu nezákonnosti zrušené alebo zmenené príslušným orgánom. Uvedené konštatoval Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí č.k. 4McdO/20/2009 zo dňa 30.5.2011. Ďalej v tomto rozhodnutí sa konštatuje, že právna úprava sa síce osobitne nezmieňuje o tom, či nezákonnosť rozhodnutia musí byť konštatovaná priamo vo výroku zrušujúceho (zmeňujúceho) rozhodnutia. Podľa názoru Najvyššieho súdu SR pokiaľ príslušný orgán rozhodnutie zrušil (zmenil) z dôvodov uvedených v odôvodnení rozhodnutia, je možné uzavrieť, že sa tak mohlo stať jedine z dôvodu jeho rozporu s platnými právnymi predpismi, a teda z dôvodu jeho nezákonnosti.

Čo sa týka splnenia prvej podmienky, a to existencie nezákonného rozhodnutia štátneho orgánu súd poukazuje na to, že napadnuté rozhodnutie o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností sp. zn. C. XXXX/XXXX zo dňa 23.1.2009 bolo právoplatné dňa 23.1.2009, nakoľko nebol proti nemu prípustný riadny opravný prostriedok. Boli prípustné len mimoriadne opravné prostriedky, a to podanie správnej žaloby v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu alebo podanie podanie protestu prokurátora. V čase, keď bolo žalobcom doručené rozhodnutie o povolení vkladu, nemali dôvod podávať mimoriadne opravné prostriedky vzhľadom na to, že došlo k naplneniu kúpnej zmluvy a vlastnícke právo bolo zapísané v ich prospech. Nie je možné spravodlivo požadovať od žalobcov, aby podávali protest prokurátora proti rozhodnutiu, ktorým bolo povolené vlastnícke právo k nehnuteľnosti, za ktorú zaplatili kúpnu cenu, a ktorú aj určitú dobu užívali ako vlastnú. Žalobcovia aj po podaní žaloby na Okresný súd Martin dňa 7.10.2010 v konaní sp. zn. 8C/235/2010, ktorou sa domáhala predávajúca X. D. určenia neplatnosti kúpnej zmluvy, sa stále domnievali, že kúpna zmluva, na podklade ktorej bol vykonaný zápis do katastra nehnuteľnosti, je platná a rozhodnutie správy katastra je zákonné.

Podľa žalobcov právoplatné rozhodnutie Správy katastra v Martine, ktorým bola žalobcom spôsobená škoda, bolo zrušené nepriamo v rámci už spomínaného súdneho konania o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vedeného na Okresnom súde Martin sp. zn. 8C/235/2010, v rámci ktorého bola zistená jeho nezákonnosť. V tejto súvislosti žalobcovia poukázali aj na rozsudok NS SR sp. zn. 4CdO 54/2011 zo dňa 30.1.2012 podľa ktorého : „ Z hľadiska výkladu teologického, vychádzajúc z zmyslu a účelu právneho predpisu, ktorým je v prípade uvedeného zákona ochrana základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom v zmysle čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, nemožno lipnúť na formálnom zrušení, (zмене) tvrdeného nezákonného rozhodnutia ale je potrebné splnenie tejto podmienky vykladať extenzívne“. V citovanom rozhodnutí NS SR ďalej dôvodi: „ Za ústavne komfortný treba preto považovať výklad, podľa ktorého, v prípade posudzovania zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesenia obvinenia, postúpenie veci inému orgánu, ak k takémuto rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, má rovnaké dôsledky a zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, čo znamená, že zanikajú účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesenia obvinenia, a zrušenie takéhoto rozhodnutia sa stáva bezpredmetným (nadbytočným)“.

V konaní sp. zn. 8C/235/2010 súd konštatoval, že kúpna zmluva, na podklade ktorej sa mali stať žalobcovia v rade 1/ a 2/ vlastníkmi spornej nehnuteľnosti je absolútne neplatný právny úkon, kde okresný súd sa touto otázkou zaoberal prejudiciálne a uviedol, že kúpna zmluva bola neplatný právny úkon nielen z toho dôvodu, že z expertízneho dokazovania je zrejmé, že boli falšované plné moci, konkrétne plná moc, ktorou mala Irena Bušfyová splnomocniť spoločnosť E-TRADE SLOVAKIA s. r. o. , ale aj z tohto dôvodu, že súd konštatoval v rozsudku sp. zn. 8C/235/2010, že je kúpna zmluva je neplatným právnym úkonom aj v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, nakoľko navrhovateľka, teda X. D. mala splnomocniť na základe sporného splnomocnenia, ktoré sa ukázalo v rámci expertízneho konania ak falšované, spoločnosť E-TRADE SLOVAKIA s.r.o. a za túto spoločnosť bol oprávnený konať štatutárny orgán, ktorý mal právo udeliť plnú moc inej osobe iba v prípade, ak bol výslovne oprávnený podľa plnomocenstva udeliť plnomocnenstvo inej osobe, alebo ak je splnomocnencom právnická osoba. Čiže konateľ spoločnosti E-TRADE Slovakia, s.r.o. X. E. mal právo udeliť plnú moc E. E., ale následne E. E. nebola oprávnená udeliť plnomocnenstvo pánovi Tomkovi, ktorý práve za spoločnosť E-TRADE Slovakia, s.r.o. kúpnu zmluvu podpísal. Na základe právoplatného konania sp. zn. 8C/235/2010 bola

opätovne ako vlastníčka spornej nehnuteľnosti zapísaná X. D. a žalobcovia stratili vlastnícke právo nadobudnuté na základe rozhodnutia Správy katastra Martin o povolení vlastníckeho práva do KN.

Podľa ust. § 30 ods. 4 zákona č. 162/1995 Z. z. (ďalej len „Katastrálny zákon“) platného a účinného v čase rozhodovania o návrhu na vklad, prílohy na vklad sú najmä b) geometrický plán, g) dohoda o splnomocnení, ak je účastník konania zastúpený splnomocnencom; podpis splnomocniteľa musí byť osvedčený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 31 ods. 1 Katastrálneho zákona správa katastra preskúma platnosť zmluvy, a to najmä oprávnenie prevodcov nakladať s nehnuteľnosťami, či je úkon urobený v predpísanej forme, či sú prejavy vôle hodnoverné, či sú dostatočne určité a zrozumiteľné a či zmluvná voľnosť, prípadne právo nakladať s nehnuteľnosťou nie sú obmedzené.

Podľa § 31 ods. 3 Katastrálneho zákona, ak sú podmienky na vklad splnené, správa katastra vklad povolí; inak návrh zamietne. Ak sú podmienky na vklad splnené len v časti návrhu, a ak je to účelné, správa katastra môže rozhodnúť len o časti návrhu.

Podľa § 31a písm. c) Katastrálneho zákona konanie o návrhu na vklad sa preruší, ak bol účastník konania vyzvaný, aby v určenej lehote predložil verejnú listinu alebo inú listinu, ktorá potvrdzuje právo k nehnuteľnosti, alebo aby odstránil nedostatky návrhu, prípadne jeho príloh.

Podľa § 33 Občianskeho zákonníka splnomocnenec je oprávnený udeliť plnomocenstvo inej osobe, aby namiesto neho konala za splnomocniteľa,

a) ak je výslovne oprávnený podľa plnomocenstva udeliť plnomocenstvo inej osobe,

b) ak je splnomocnencom právnická osoba.

V zmysle citovaných ust. podľa názoru súdu bolo povinnosťou správy katastra ako príslušného orgánu na rozhodovanie v konaní o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľnosti skúmať platnosť zmluvy, jej zrozumiteľnosť, náležitosti zmluvy v zmysle katastrálneho zákona. Podľa názoru súdu rozhodnutie o povolení vkladu vlastníckeho práva bolo de facto zrušené rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 8C/235/2010, ktorý prejudiciálne vyriešil aj otázku platnosti kúpnej zmluvy a posúdil túto kúpnu zmluvu ako absolútne neplatný právny úkon nielen z toho titulu, že plné moci boli falšované, ale aj z toho titulu, že samotnú kúpnu zmluvu podpisovala osoba, ktorá nebola oprávnená podpisovať. Súd je toho názoru, že bolo v možnostiach Správy katastra Martin posúdiť v rámci vkladového konania platnosť predmetnej zmluvy, t.j. bolo povinnosťou Správy katastra Martin v danom prípade preskúmať, či osoba, ktorá podpisovala predmetnú kúpnu zmluvu za predávajúcu, bola vôbec oprávnená podpísať kúpnu zmluvu, a či jej súčasťou je aj predmetné splnomocnenie na túto osobu. Správa katastra si túto povinnosť nespĺnila, napriek tomu vydala povolenie o povolení vlastníckeho práva do katastra. Čo sa týka ďalších väd, ktoré boli vytknuté zo strany žalobcov v rade 1/ a 2/, t.j., že Správa katastra Martin mala posudzovať samotnú zmluvu a jej prílohy aj z toho titulu, že zmluva nebola datovaná, nebol tam správny výpočet spoluvlastníckych podielov, súd na tieto tvrdenia neprihliadal. Súd vychádzal len z rozsudku Okresného súdu Martin vydaného v konaní sp. zn. 8C/235/2010, ktorý prejudiciálne posúdil neplatnosť kúpnej zmluvy. Falšovanie plnomocenstiev, ktoré bolo zistené expertíznym skúmaním, nebolo v technických možnostiach Správy katastra Martin zistiť. Predmetnú kúpnu zmluvu mala podpisovať osoba, ktorá nebola na to oprávnená a nebola doložená ani plná moc na to, aby táto osoba predmetnú kúpnu zmluvu za predávajúcu podpisovala. Zistenie týchto nedostatkov podľa názoru súdu bolo v možnostiach Správy katastra Martin, pokiaľ rozhodovala o návrhu na vklad vlastníckeho práva. Toto boli základné náležitosti, ktoré je potrebné, aby skúmal zamestnanec Správy katastra Martin, a to či je tu oprávnenie prevodcov nakladať s nehnuteľnosťou, či úkon je urobený v predpísanej forme, či sú prejavy vôle hodnoverné, určité a zrozumiteľné, prípadne práva nakladať s nehnuteľnosťou nie sú obmedzené. Ak by zistil tieto nedostatky, mohol konanie o povolení vkladu vlastníckeho práva prerušiť alebo návrh na vklad zamietnuť.

Na základe týchto skutočností teda rozhodnutie Správy katastra o povolení návrhu na vklad pod sp. zn. V 4071/2008 je možné považovať za nezákonné a spĺňa aj podmienku, že bolo de facto zrušené rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 8C/235/2010. Týmto rozsudkom súdu vyšlo najavo nezákonné rozhodnutie o povolení vkladu, nakoľko jeho účinky zanikli a zrušenie takéhoto rozhodnutia

je bezpredmetné (analógia s rozhodnutím NS SR č. 4Cdo/54/2011), čím bola naplnená požiadavka § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.

Ustanovenie § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. stanovuje ďalšiu podmienku, kedy je možné priznať právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, a to vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa. Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v spojení s § 31 ods. 5 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností je upravené, že rozhodnutie o povolení vkladu nadobúda právoplatnosť dňom vydania. Proti rozhodnutiu, ktorým sa vklad povoľuje, nemožno podať odvolanie, návrh na obnovu konania a ani ho nemožno preskúmať mimo odvolacieho konania. Z vyššie citovaného zákonného ust. teda vyplýva, že voči rozhodnutiu o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností nie je možné podať riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Protest prokurátora, ako aj správna žaloba predstavujú mimoriadne opravné prostriedky, ktoré zákon pripúšťa ako prostriedky nápravy tohto rozhodnutia o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra, a aj v tomto prípade je potrebné prihliadať na dôvody hodné osobitného zreteľa.

Ďalším predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu je vznik škody. Žalobcovia boli zmluvnou stranou Zmluvy o budúcej zmluve zo dňa 19.6.2008 a Kúpnej zmluvy a uhradili spoločnosti E-TRADE SLOVAKIA s. r. o., ktorá bola splnomocneným zástupcom predávajúceho - X. D., celú kúpnu cenu, hoci sa nestali vzhľadom na súdne konanie a celý ten postup, ktorý nasledoval, vlastníckmi pozemku, ktorý bol predmetom kúpnej zmluvy. Je možné v danej veci hovoriť o súbahu, čiže konkurencii nároku na náhradu škody voči štátu a nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia voči osobe, ktorá prijala kúpnu cenu bez právneho dôvodu, nakoľko nebola splnomocnená na tieto úkony predávajúcou, pričom žalobcovia si v tomto konaní uplatňujú nárok na náhradu škody. Judikatúra súdov ohľadne prednosti niektorého z uvedených dvoch nárokov nie je celkom ustálená. Súd sa prikláňa k názoru, ktorý vyslovil v náleze Ústavný súd SR sp. zn. č. k. II. ÚS/165/2012 zo dňa 13.2.2013, podľa ktorého: „ Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti už konštatoval (III ÚS 361/09), že z dlhodobej a relatívne ustálenej judikatúry všeobecných súdov vyplýva, že nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu štátu môže byť v občianskom súdnom konaní uplatnený až vtedy, ak žalobca nemohol dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z titulu bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto tento prospech získal a je povinný ho vydať. Pokiaľ má účastník pohľadávku na vydanie bezdôvodného obohatenia, škoda mu ešte nevznikla, a preto nemôže byť daná zodpovednosť štátu za škodu podľa zákona č. 58/1969 Z.z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Nárok na náhradu škody od štátu by mohol úspešne uplatniť iba vtedy, ak by preukázal, že sa bezúspešne domáhal vydania bezdôvodného obohatenia. Aktívnu legitimáciu na úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Z.z. má ten, komu vzniklo právo na náhradu škody, teda ten, u koho sú splnené všetky predpoklady zodpovednosti štátu za škodu, vrátane základného predpokladu tejto zodpovednosti, a to vznik samotnej škody. Existencia pohľadávky na vydanie bezdôvodného obohatenia vylučuje vznik škody, ako majetkovej ujmy, a tým aj konkurenciu právnej úpravy zodpovednosti za škodu s právnou úpravou bezdôvodného obohatenia. Kým žalobca má pohľadávku na vydanie bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto ho získal, resp. kým nepreukázal bezúspešné domáhanie sa vydania tohto obohatenia, ak táto bezúspešnosť nebola ním zavinená, nie je daný základný predpoklad zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 58/1969 Z.z., a to existencia samotnej škody (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cz 110/84 zo dňa 16.4.1985, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn.4 Cdo 199/2005 zo dňa 31.5.2006.

V zmysle ust. § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) je škodou ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného, spočívajúca v zmenšení jeho majetkového stavu oproti stavu pred škodovou udalosťou a je objektívne vyjadriteľná v peniazoch. Skutočnou škodou je aj ujma spočívajúca v neuspokojenej pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi, ktorej náhradu požaduje od štátu, ako subjektu zodpovedného za nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci. Táto škoda však nevzniká v okamihu splatnosti pohľadávky, resp. omeškania dlžníka, ale až okamihom, keď sa právo veriteľa na plnenie proti dlžníkovi stalo fakticky nevymáhateľným (mutatis mutandis uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25Cdo 105/2004 zo 7.10.2004). Aby bol splnený tento zákonný predpoklad musí škoda existovať najneskôr v dobe, keď súd o uplatnenom nároku rozhoduje. I tu sa uplatní ust. § 154 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktoré stanovuje, že pre rozsudok je rozhodujúci stav v dobe jeho vyhlásenia.

Z vykonaného dokazovania, ako aj z listinných dôkazov bolo v konaní preukázané, že spoločnosť E-TRADE SLOVAKIA s. r. o. bola právnickou osobou, ktorá vystupovala v mene predávajúcej, a ktorá uzavierala kúpnu zmluvu so žalobcami, ako aj prevzala od žalobcov ako kupujúcich kúpnu cenu za nehnuteľnosť, ktorá bola predmetom kúpnej zmluvy. Bolo preukázané, že na spoločnosť E-TRADE SLOVAKIA s. r. o. bol dňa 27.7.2010 vyhlásený konkurz. Dňa 7.10.2010 bola podaná žaloba o určenie vlastníckeho práva zo strany X. D., J. onanie sa viedlo pod sp. zn. 8C/235/2010.

Podľa § 28 ods. 5 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii platného v čase vyhlásenia tohto konkurzu prihlášku spolu s prílohami podáva veriteľ v dvoch rovnopisoch správcovi na adresu jeho kancelárie a v jednom rovnopise na súd. Prihláška musí byť doručená správcovi, aj súdu do 45 dní od vyhlásenia konkurzu. Na prihlášku doručenú po lehote alebo doručenú v lehote len správcovi alebo len súdu, sa v konkurze neprihliada.

Podľa § 28 ods. 6 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii doručenie prihlášky na súd má pre plynutie premlčacej lehoty a zánik práva rovnaké právne účinky ako uplatnenie práva na súd.

Žalobcovia v čase, keď bol vyhlásený konkurz na spoločnosť E-TRADE SLOVAKIA s. r. o. nemali vedomosť o tom, že boli falšované plné moci, na základe čoho bola kúpna zmluva následne vyhlásená za neplatnú rozsudkom Okresného súdu Martin č. k. 8C/235/2010 -251, právoplatného dňa 18.6.2012. V tom čase nemali ani vedomosť o nezákonnosti rozhodnutia o povolení vlastníckeho práva vydaného Správou katastra Martin dňa 23.1.2009. V čase vyhlásenia konkurzu na spoločnosť E-TRADE SLOVAKIA s. r. o. si žalobcovia nemohli pohľadávku titulom vydania bezdôvodného obohatenia prihlásiť, nakoľko táto reálne neexistovala a správca konkurznej podstaty by prihlásenú pohľadávku zo zákona poprel. Uvedený stav nastal práve z dôvodu vydania nezákonného rozhodnutia, ktorému predchádzal ako už bolo vyššie konštatované súdom, nesprávny úradný postup. Z dôvodu nezákonného rozhodnutia, ako aj postupu zamestnanca Správy katastra Martin boli žalobcovia v domnení, že im svedčí vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, až do doby, kedy Okresný súd Martin rozhodol o neplatnosti kúpnej zmluvy a zistil ďalšie pochybenia. Vlastnícke právo na podklade tohto rozhodnutia bolo zapísané v prospech pôvodnej vlastníčky-X. D..

Postupom správy katastra tak vznikol majetkový úbytok na strane žalobcov spočívajúci vo faktickej nevykonalosti pohľadávky, pričom, ak by Správa katastra Martin konala v súlade s objektívnym právom, k takémuto úbytku by nedošlo. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu škody je potrebné vychádzať aj z ust. § 154 OSP, podľa ktorého je pre rozsudok rozhodujúci stav v dobe jeho vyhlásenia, čo znamená, že otázku existencie škody je potrebné posudzovať k času rozhodovania súdu a nie ku dňu podania žaloby. Otázku dôvodnosti a existencie práva žalobcov na plnenie proti ich dlžníkovi - spoločnosti E-TRADE SLOVAKIA s. r. o., aj otázku premlčania tohto práva, môže riešiť súd aj v konaní o náhradu škody, ako otázku predbežnú. Až právoplatnosťou rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 8C/235/2010, t.j. dňom 18.6.2012 vznikla vo vzťahu k spoločnosti E-TRADE SLOVAKIA s. r. o. pohľadávka žalobcov z titulu vydania bezdôvodného obohatenia. Túto pohľadávku už nebolo možné teda prihlásiť v rámci konkurzného konania, do ktorého sa prihlasujú pohľadávky, ktoré existovali v čase vyhlásenia konkurzu. Bolo by možné po skončení konkurzného konania, pokiaľ by zostal nejaký majetok tejto spoločnosti, podať žalobu na súd. V tomto smere súd poukazuje na tú skutočnosť, že podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Podľa ods. 2 citovaného ust. najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Vychádzajúc z uvedeného je treba skonštatovať, že pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby, teda v danom prípade trojročnej, je rozhodujúci okamih, keď k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne došlo. V konaní bolo preukázané listinnými dôkazmi, že žalobcovia uhradili spoločnosti E-TRADE SLOVAKIA s. r. o. kúpnu cenu v dvoch splátkach. Jednak ako zálohu dňa 19.6.2008 a zostatok kúpnej ceny dňa 19.8.2008. Aj keby si žalobcovia chceli po právoplatnosti rozhodnutia o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, t. j. po 18.6.2012 uplatniť nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, museli by počkať na skončenie konkurzu, nakoľko konkurz na predmetnú spoločnosť naďalej trvá. Objektívna premlčacia doba pri tejto pohľadávke by už uplynula v čase po právoplatnosti rozsudku č. k. 8C/235/2010.

V danom prípade podľa názoru súdu nastala taká situácia, že medzi žalobcami a spoločnosťou E-TRADE SLOVAKIA s. r. o., ktorá je naďalej v konkurze, existuje právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, ale toto právo nie je možné úspešne uplatniť, resp. uspokojiť, vzniká žalobcom majetková

ujma (škoda) počívajúca v strate majetku. Podľa názoru súdu bol splnený aj ďalší predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, a to vznik škody.

Ďalším predpokladom je existencia príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu a vznikom škody. Nezákonné rozhodnutie orgánu verejnej moci môže mať za následok vznik zodpovednosť za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. len vo vzťahu k takej škode, ktorá bola spôsobená priamo a nesprostredkovane práve nezákonným rozhodnutím orgánu štátu. Zároveň však nemožno vylúčiť ani možnosť spôsobenia škody z viacerých príčin. V toto smere boli vydané viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR. Súd poukazuje na uznesenie NS SR zo dňa 20.3.2012 sp. zn. 7Cdo/27/2011 citujem „V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné zdôrazniť, že o vzťah príčinnej súvislosti ide, ak škoda vznikla následkom nezákonného rozhodnutia, teda ak je nezákonné rozhodnutie vznikla škoda vo vzájomnom pomere príčiny a následku, a teda ak je preukázané, že nebyť nezákonného rozhodnutia, ku škode by nedošlo. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nevzniká, príčinou škody môže byť len tá skutočnosť, že bez nej by škodný následok nevznikol. Pritom nemusí ísť o príčinu jedinú. Stačí, ak ide o jednu z príčin, ktorá sa podieľa na nepriaznivom následku, o ktorého odškodnenie ide.

Súd má za to, že protiprávny úkon, v danom prípade nezákonné rozhodnutie, nemusí byť jedinou príčinou vzniku škody (kumulatívna kauzalita), stačí, že je jednou z príčin, a to príčinou dôležitou, podstatnou a značnou. Je treba súhlasiť s tvrdením žalobcov, že pokiaľ by nebolo vydané nezákonné rozhodnutie, teda rozhodnutie o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, tak sa žalobcovia mohli úspešne domáhať od spoločnosti E-TRADE SLOVAKIA s. r. o. vydania kúpnej ceny, a to v čase, keď spoločnosť riadne fungovala a podnikala. Z výpovede žalobcov je zrejmé, že mali za to, že kúpna zmluva bola riadne uzavretá, rozhodnutie o povolení vkladu vlastníckeho práva bolo zákonným rozhodnutím. Pokiaľ by správa katastra nepovolila vklad vlastníckeho práva, ale vkladové konanie prerušila, príp. návrh zamietla, nemuselo dôjsť ani k súdnemu konaniu, kde žalobcovia opätovne museli vynaložiť finančné prostriedky na bránenie svojich práv. Nezákonné rozhodnutie, ktoré bolo vydané, bolo podkladom pre ďalšie konanie, a to podanie žaloby o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy. Toto konanie by sa nerealovalo, keby nebolo takéto nezákonné rozhodnutie, a preto toto nezákonné rozhodnutie je v reťazci príčin a následkov jednou z hlavných príčin vzniku škody, aj keď škoda nevznikla v bezprostrednej príčinnej súvislosti s týmto nezákonným rozhodnutím, ale v súvislosti s následným protiprávnym konaním ďalšej osoby. Súdu je známe z jeho činnosti, že žalobcovia nie sú jediní, ktorí doplatili na nezákonné rozhodnutia správy katastra. Správa katastra Martin, keby konala v súlade s objektívnym právom a vklad vlastníckeho práva by nepovolila, žalobcovia mohli podniknúť kroky z zmenšeniu ich majetkového úbytku oveľa skôr, teda ešte v roku 2008, resp. v januári 2009, kedy spoločnosť E-TRADE SLOVAKIA s. r. o. reálne fungovala. Na základe uvedeného súd má za to, že príčinná súvislosť medzi majetkovým úbytkom na strane žalobcov a nezákonným rozhodnutím je zrejmá.

V súvislosti so splnením predpokladu príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a nezákonným rozhodnutím žalovaný vzniesol viacero námietok jednak na pojednávaniach, ak aj vo vyjadrení zo dňa 10.7.2014 (č.l. 322). Uviedol, že žalobcovia si v záujme právnej istoty mali overiť, či kúpna zmluva bola podpísaná osobu na to splnomocnenou, či predávajúca naozaj splnomocnila N. E. R. podpis kúpnych zmlúv v jej mene a mali si aj preveriť to, či pani E. D.ola oprávnená udeliť plnomocnenstvo ďalšej osobe, konkrétne páňovi T., ktorý podpisoval predmetnú kúpnu zmluvu. Ďalej žalovaný poukázal na to, že žalobca sa vyjadril, že už v mesiaci apríl 2009 sa dozvedel, že ide pravdepodobne o podvod. Podľa žalovaného žalobcovia už tri mesiace po povolení vkladu vlastníckeho práva mali vedomosť o tom, že kúpna zmluva bola neplatným právnym úkonom a vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti preto nikdy nemohli nadobudnúť. Je zrejmé, že v konaní sp. zn. 8C/235/2010, na základe ktorého bola určená aj neplatnosť kúpnej zmluvy, bolo preukázané, že predložené plné moci boli sfaľované a teda podľa žalovaného nebolo v technických možnostiach zistiť, že išlo o falšované plné moci. Podľa žalovaného povolenie vkladu vlastníckeho práva nemalo žiadne právne účinky na existujúcu pohľadávku žalobcov, nakoľko pohľadávka žalobcov voči spoločnosti E-TRADE SLOVAKIA s. r. o. existovala a o tom, že kúpna zmluva bola pravdepodobne podvodom, sa žalobcovia dozvedeli až v mesiaci apríl 2009, teda sami mohli dať podnet na podanie protestu prokurátora alebo podať žalobu o neplatnosť kúpnej zmluvy. V takomto prípade mohli mať v krátkej dobe titul na vrátenie finančných prostriedkov, ktoré zaplatili predávajúcim na základe neplatného právneho úkonu, nakoľko v danom čase spoločnosť E-TRADE SLOVAKIA s. r. o. ešte v konkurze nebola. Zároveň poukázal žalovaný na to, že k majetkovému úbytku žalobcov došlo ešte pred nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia

Správy katastra Martin o povolení vkladu vlastníckeho práva a fakticky sa stal nevymáhateľným až vyhlásením konkurzu. Medzi nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia o povolení vkladu vlastníckeho práva a vyhlásením konkurzu na majetok spoločnosti E-TRADE Slovakia, s.r.o. uplynula doba jeden a pol roka, počas ktorej mohli žalobcovia využiť niektorý z možných spôsobov nápravy vzniknutého stavu, t.j. existovala možnosť podať podnet na podanie protestu prokurátora alebo podať na súde žalobu o neplatnosť kúpnej zmluvy a na základe právoplatného rozhodnutia v danej veci existovala možnosť žiadať vydanie bezdôvodného obohatenia od spoločnosti E-TRADE Slovakia, s.r.o. Žalovaný sa nestotožňuje s názorom žalobcov, že nesprávny úradný postup spojený s protiprávnym konaním konateľky spoločnosti E-TRADE Slovakia, s.r.o. je v priamej súčinnosti so zamestnancom katastrálneho úradu a vyústil do nezákonného rozhodnutia, nakoľko žalobcom, teda kupujúcim vznikla majetková ujma a škoda ešte pred samotným povolením vkladu vlastníckeho práva, t.j. zaplatením kúpnej ceny spoločnosti E-TRADE Slovakia, s.r.o. na základe neplatného právneho úkonu, čo zakladá dôvod na vydanie bezdôvodného obohatenia.

K uvedeným námietkam súd poukazuje na tú skutočnosť, že tak, ako už bolo vyššie uvedené, žalobcovia si uplatnili škodu, ktorá spočíva v neuspokojenej pohľadávke veriteľov voči dlžníkovi, ktorí náhradu požadujú od štátu, ako subjektu, ktorý zodpovedá za nezákonné rozhodnutie. Preto podľa názoru súdu nie je potrebné skúmať, či kúpna cena bola zaplatená pred povolením vkladu alebo po povolení vkladu, nakoľko toto ust. zmluvy je len na základe samotnej vôle strán, ako sa dohodnú, kedy kúpna cena bude zaplatená. Tu je potrebné poukázať opätovne na to, že vznik škody spočíval vo fakticky nevymáhateľnej pohľadávke. Podľa názoru súdu neobstoja ani tvrdenia žalovaného o tom, že žalobcovia, ako kupujúci si mali preveriť, či osoby, ktorým boli plnomocenstvá udelené sú oprávnené konať v mene spoločnosti E-TRADE SLOVAKIA s. r. o., a či bolo plnomocenstvo od predávajúcej riadne udelené. Žalobcovia nie sú právne vzdelaní a zdatní, ako zamestnanec správy katastra, ktorý je zo zákona povinný skúmať, či udelené plnomocenstvo je právne perfektné a bolo udelené oprávnenými osobami. Obyčajní laici túto skutočnosť nerozoznávajú. Z prebiehajúceho konania žalobcovia potvrdili, že pri podpise kúpnej zmluvy im boli plnomocenstvá predložené, preto nemali pochybnosti o tom, že je niečo v neporiadku. Nedostatky kúpnej zmluvy a návrhu na vklad, ktoré boli vytknuté v rozhodnutí súdu, bolo možné pri rozhodovaní o povolení návrhu na vklad zistiť a bolo to aj v technických možnostiach správy katastra, nakoľko tieto nedostatky nespočívali len vo falšovaných plnomocenstvách.

Súd návrh žalobcov na výsluch zamestnankyne Okresného úradu Martin, odbor katastrálny JUDr. Lenky Tomkovej zamietol, vzhľadom zistené skutočnosti, by tento dôkaz bol nadbytočný a súd z vykonaného dokazovania mal dostatočne preukázaný skutový stav.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti súd má za to, že sú splnené zákonom predpokladané a požadované predpoklady na vznik zodpovednosti štátu za škodu, spôsobenú pri výkone verejnej moci. Súd priznal preto žalobcom spoločne a nerozdielne v zmysle ust. § 145 ods. 2 OZ uplatnenú náhradu škody spočívajúcu :

- v zaplatenej kúpnej cene vo výške 17. 886,54 eur v dvoch splátkach (č.l. 21, 28),
- v nákladoch, ktoré žalobcovia vynaložili v súdnom konaní o určenie vlastníckeho práva sp. zn. 8C/235/2010, a to trovy odvolacieho konania vo výške 174,57 eur, ktoré v zmysle rozhodnutí vydaných v tomto konaní (č. l. 71,74) uhradili X. D. (č.l. 147), poplatok za odvolanie vo výške 99,50 eur (č. l. 149),
- v nákladoch žalobcov súvisiacich s financovaním kúpy nehnuteľností prostredníctvom úveru poskytnutého SLSP, a. s. žalobcom na základe Zmluvy o splátkovom úvere č. 0352936814 zo dňa 11.7.2008, pri ktorom žalobcovia ku dňu podania žiadosti o predbežné prerokovanie nároku zaplatili na príslušenstvo úveru (spracovateľský poplatok, riadny úrok a poplatok za správu úveru) sumu vo výške 5884,49 eur (č. l. 145 až 146).

Táto priznaná skutočná škoda je reálna, bola preukázaná listinnými dôkazmi a je v celkovej výške 24.045,10 eur. Čo sa týka ďalšej uplatnenej škody, ktorú si žalobcovia uplatnili, a ktorá mala zahŕňať trovy právneho zastúpenia vo výške 1423,59 eur, v tejto časti súd žalobu zamietol, nakoľko žalobcovia reálne nepreukázali, že skutočne tieto náklady im vznikli, t. j., že ich reálne aj uhradili ich právnej zástupkyňi, čiže nie je možné v tomto prípade hovoriť o skutočnej škode.

Podľa § 563 Občianskeho zákonníka ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný

platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ust. § 3 Nariadenia vlády č. 20/2013 Z. z., výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Žalobcovia v rade 1/ a 2/ si okrem skutočnej škody uplatnili aj úroky z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 3651,33 eur od 28.12.2012 do zaplatenia, zo sumy 14 235,21 eur od 28.12.2012 do zaplatenia, zo sumy 174,57 eur od 28.12.2012 do zaplatenia a zo sumy 99,50 eur od 28.12.2012 do zaplatenia. Zákonné úroky z omeškania boli uplatnené nasledujúci deň po doručení žiadosti o predbežné prerokovanie žalovanému, ktorá pripadla na deň 27.12.2012 (č. l. 101). Súd však bol toho názoru, že žalobcom v rade 1/ a 2/ patrí zákonný úrok z omeškania vo výške 5,50 % ročne s tým, že lehota omeškania začína príslušnému orgánu konajúcemu za žalovaného plynúť najskôr dňom oznámenia, že neupokojí nárok na náhradu škody. Dňom oznámenia bol deň 19.6.2013 (č.l. 106). Preto súd priznal úroky z omeškania vo výške 5,50 % ročne zo sumy 3651,33 eur od 19.6.2013 do zaplatenia, zo sumy 14 235,21 eur od 19.6.2013 do zaplatenia, zo sumy 174,57 eur od 19.6.2013 do zaplatenia a zo sumy 99,50 eur od 19.6.2013 do zaplatenia. Vo zvyšku uplatnených úrokov z omeškania súd žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodoval podľa ust. § 151 ods. 3 OSP tak, že o trovách bude rozhodnuté do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, nakoľko ide o zložitý súdny prípad, v konaní boli vykonané viaceré úkony.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd Žilina prostredníctvom podpísaného súdu (dvojmo).

Podľa ust. § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 205 ods. 2 OSP odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 205 ods. 3 OSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinnosť stanovená týmto rozsudkom nebude dobrovoľne splnená, možno podať návrh na výkon rozhodnutia.

Ak povinnosť stanovená týmto rozsudkom nebude dobrovoľne splnená, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.